

ת"פ 20072/12 - מדינת ישראל נגד אהרון צבי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 18-12-20072 מדינת ישראל נ' צבי
תיק חיזוני: 23550/2017

בפני כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
המואשימה מדינת ישראל ע"י מתמחה, הגב' שירן סיני מטעם תביעות
ירושלים נגד

הנאשם אהרון צבי ע"י מתמחה, הגב' אביגיל יפה וועה"ד נתע לו'
מטעם הסניגוריה הציבורית

החלטה

לפני בקשה לבטל את כתוב האישום שהוגש נגד הנאשם, אשר מייחס לו עבירה של החזקת סכין באצטדיון כדורגל, וזאת מכוח טענה מן הצדק לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (החסד"פ).

נטען בטענה, כי הenthaliot המואשימה בלתי סבירה ופוגעת ביסוד זכויותו של הנאשם. המואשימה דחתה את הטענות ולא סבירה כי נפל פגם בהenthaliotה.

העובדות שאינן שונות בחלוקת

- א. האירוע המიיחס לנאשם הוא מיום 15.1.2017. הנאשם נחקר ושוחרר עוד באותו היום;
  - ב. ביום 23.4.2017 הועבר תיק החקירה ליחידת התביעות, והנאשם קיבל על כר הוודה;
  - ג. ביום 25.5.2017 הוחלט לסגור את התקיק בעילה של חוסר ראיות - התאריך מצוי על כריכת התקיק;
  - ד. ביום 5.6.2017 נשלחה על כר הוודה לנאשם ונתקבלה בمعنى;
- ה. ביום 7.11.2017 (התאריך מצוי בתרשומת הפנים), בעקבות ביקורת שערך ראש יחידת התביעות, הוחלט על פתיחת התקיק מחדש ועל העמדתו לדין של הנאשם הואר וראש היחידה סבר כי בתיק קיימת תשתיית ראייתית מספקת וסגירתו נבעה מטעות;
- ו. ביום 5.11.2018 נשלח לנאשם מכתב ידוע לגבי פתיחה מחודשת של התקיק, ואולם בנסיבות זו קיימת מחלוקת האם הנאשם קיבל את מכתב הידוע לפני הגשת כתב האישום, כתענת המואשימה, או שמא לא קיבל אותו, כפי שטען הנאשם, ידוע על הגשת כתב האישום רק לאחר שהוגש, מבלי שהתקיים מה בעניינו חובת השימוש.

הדין וטענות הצדדים

בדין שהתקיים לפני וכן מתיק התביעה שהוגש לי יחד עם תיק החקירה, עולה כי בתחילת, החליט אחד התובעים על סגירת התקיק משום שסביר שאין בתיק די ראוי להוכחת אשמת הנאשם, בין היתר בשל השמדת המוצג (הסיכון עצמה). צוין כי מהתרשות הפנימית עולה, כי התובע התקיע עמו תובעת מנוסה, ולאחר מכן החליטה על הסגירה תובעת בכירה אחרת בדרגת רפ"ק. ראש היחידה סבר אחרת כאמור, הורה על פתיחת התקיק מחדש. לגופה של החקירה יצוין, כי מחומר הראיות עולה, כי בעת שהנאשם נכנס לאצטדיון נושא עליו תיק, ובעת חיפוש בתיק, נמצאה הסיכון בתחתיתו. הנאשם מסר בחקירותו, כי אמר הנאשם כי הגיע לשירות מהעובדה עם תיקו שם הייתה מונחת הסיכון. לדבריו, זו שימשה אותו לעובדה לפתיחת קרטוניים וכן טען כי הצדיד בה להגנה עצמית בשל החשש מפיגועים.

הנאשם טוען, כי ההחלטה לפתח את התקיק מחדש ולהגיש כתב אישום פגעה באינטרס ההסתמכות שלו, לאחר שנודע לו לראשונה שהתיק נסגר. לא רק זאת, אלא שבמשך שנה וחצי, עד לפתיחת התקיק מחדש, ולמעשה אף מאוחר יותר, עת הידוע לנאים עובדת קיומו של כתב האישום, חי הנאשם בתחשוה כי החקירה בעניינו הסתיימה והתיק נסגר, ואף הודיע לו כי לא יוגש כתב אישום. ההחלטה על פתיחת התקיק מחדש פגעה בתחשות הוודאות של הנאשם והדבר מהוות עוויל נוכח חלוף הזמן והיעדר הצדקה ממשית לפתיחת התקיק מחדש באופן שרירותי. נטען, כי הדבר יורד לשורש תקינותו של ההליך הפלילי ועל-כן יש לקבוע כי דין ההחלטה על פתיחת התקיק מחדש להבטל. לכך יש להוסיף את העובדה, כי ההודעה בדבר פתיחת התקיק מחדש לא התקבלה אצל הנאשם, ולכן על פתיחת התקיק מחדש רק כשהוביל הזמן לדין בצירוף כתב האישום שכבר הוגש.

המאמינה טוענת מנגד, כי נסיבותו של התקיק הצדיקו את פתיחתו מחדש, שכן סגירתו בעילת חוסר ראיות הייתה שגוייה בתחילת. נסיבותו של התקיק חמורות - החזקת סכין באצטדיון לצורך הגנה עצמית - מצדייקות את הדרך שננקטה, וזאת במסגרת שיקול הדעת הנרחב של התביעה, שאין להתערב בו, אלא במקרים חריגים. עוד נטען, כי לא נפל شيء בפעולות המאמינה, וכן אין הוכחה כי הנאשם לא קיבל את כתב הידען בדבר הגשת כתב האישום מחדש, וכי לא חלה חובה על המאמינה לוודא את קבלת דבר הדואר, שכן עומדת לה חזקת התקינות המינימלית.

דין והכרעה

"הגשת כתב אישום נגד אדם **מהווה אירוע משמעותי בעל השלכות ניכרות על היבטים שונים וממשמעותים בחיוו**, ולעתים גם על מעגלים מנחים כדוגמת בני משפחתו" (סעיף 4 ל"הנחיית פרקליט המדינה מס' 1.3 - הכנה וניסוח כתב אישום").

דברים אלו נכון עד מאוד והם מצוטטים מהנחיית פרקליט המדינה. מכאן, שהמדינה עצמה מכירה בכך, שלאדם מן היישוב, שאינו נהוג לפקד את תחנת המשטרה או את בתי המשפט או את בתיהם הכללים, הגשת כתב אישום אינה פחותה מ"רעם ביום בהיר". זאת ועוד, ההכרה בכך רזרז את הטיפול בהליכים פליליים נשענת על ההבנה, כי קיימים **רצינולים שונים, משפטיים וחברתיים: זכותו של חשוד או הנאשם לסייע מהיר של ההליך והקשיי להביא ראיות בחולף זמן, זאת לצד מחייב והתקנות שיקולי הגםול עם חולוף הזמן וממן אפשרות לשיקום**" ("הנחיית הייעץ המשפטי לממשלה מס' 4.1202"). משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום".

נכון הוא, שלtab;רעה, כרשות מינהלית קיימת הסמכות לעין מחדש בנסיבות וולשנותן. "יחד עם זאת נקבע, שעל אף שלtab;רעה סמכות לעין מחדש בהחלטה לsegor תיק חקירה, הרי **שנוכח השלכות מרוחיקות לכת להמליך** כזה מנוקודת מבטו של הנאשם **בהתליך הפלילי**, ראוי **שהיא תעשה כן רק 'במקרים נדירים**, ועל סמך **ニמקים כבדי משקל**" [בג"ץ 3070/17 פלוני נ' מ"י (מיום 28.2.2018) פסקה 23 לפסק-דין של כב' השופט דנציגר) (ענין פלוני), וכן ההפנייה לבג"ץ 57/64 כהן נ' **שר המשפטים**, פ"ד י"ח(2) 396 (1964)]. עוד נקבע בעניין פלוני, כי "אכן, ניכר כי עין מחדש של התביעה בהחלטה קודמת שקיבלה ושינויה, אינו מהלך קל. מהלך זה מחייב לשיקול באופן מאוזן וזהיר מספר שיקולים ממשמעותם - כך במיוחד כאשר מדובר בהחלטה לעין מחדש אשר הוסר מעליו לsegor תיק חקירה. בסופו של דבר, להחלטה כאמור ממשמעות רבה מנוקודת מבטו של החשוד אשר הוסר מעליו החשש לעמוד לדין. **היא עלולה לטלטל פעם נוספת את חייו.** אולם, ה��ילת של מצוי הדין, עלולה לעורר קושי להגן על ציפייה של אדם שלא יעמוד לדין, עד כדי פגעה ביכולתה של התביעה לשוב בה מההחלטה לsegor תיק חקירה כאשר יש צורך בכך. אך יש **לזכור, כי לתביעה אפשרויות מלאה לבחון את סוגיות העמדה לדין ועליה לנצל את ההזדמנויות הראשונות לשימוש בכוח ובאמצעים שונים לה כדי לקבל את ההחלטה המיטבית בעניין זה**" (שם, פסקה 25).

לאחר שבחןתי את נסיבות המקירה, מצאתי שבהתנהלות המאשימה בעניינו של הנאשם נפל פגם היורש לשורש הגינויו של התליך, באופן המצדיק את ביטול כתוב האישום.

ראשית, כפי שצוטט לעיל, על המאשימה כרשות שלטונית מקצועית ומומנת, לבצע את מלאכתה נאמנה מתוך שאיפה שלא יצאו תקלות תחת ידה, **כבר בהזדמנויות הראשונות** שבה היא נדרשת להפעיל את סמכיותה. חשוד בפלילים אין "שפן ניסיונות" של התביעה, ואין הוא צריך לשאת בנזק כפול ומוכפל שעיה שהוא טועה (לשיטה) בסגירת התקיק, מודיעעה לו על כך באופן رسمي, וויצרת אצל ציפייה סבירה ואף יותר מכך, לכך שעניינו הסתיים והוא יכול להמשיך הלאה בחיו. היא אינה רשאית לשוב ולהזכיר לחיו של נאשם ולטלטלם אך מחמת טעות.

שניית, אין די בכך שראש יחידת התביעות השתמש בסמכותו וشكل מחדש את התקיק, אלא עליו להראות נסיבות יוצאות דופן, כנדרש בפסקה, שיצדק מהפרק שכזה בהחלטה להעמיד אדם לדין, לאחר שהוחלט על סגירת התקיק לכתחיליה. נימוק שכזה לא שמעתי, ואין בניסיון לתקן את טעותם של התובע (ולמעשה של שלושה טובעים) שבחר לsegor את התקיק, משום הסבר סביר ומספק, שיצדק פגעה כה קשה בנאשם.

שלישית, גם לא מצאתי שקיים עניין ציבורי מיוחד בפתיחת התקיק מחדש, בוודאי שעיה שהמשטרה השמידה את המזג המקורי, ויש בכך להחליש את ראיותיה. עין בתיק מלמד שאין מדובר בנסיבות של אדם שהתקoon הגיע עמו סיכון למגרש ספורט כדי לעורר מדינם או לפגוע במאן דהוא, אלא באדם שהגיע למגרש מיד לאחר עבודתו, והחזקק את הסיכון בתחתית התקיק המשמשו לעבודה (ולא על גופו), כשלסכךין היו שני שימושים לשיטתו שלו, האחד לעבודה, והשני להגנה עצמית. נכון שהוא שוגנה עצמית אינה בגדר מטרה כשרה, אך בוודאי שבנסיבות שציינתי לא נמצא אינטרס מיוחד לטלטל את עולמו של הנאשם, צער לימים ובחילה דרכו הבוגרת בחים.

רביעית, אם לא די בכל אלה, הרי שתביעת מתעקבת כי אופן שליחת הדואר על-ידה הוא ללא דופי, ואף הפניה

להוראות סעיף 60א(ג) לחסד"פ המורה: "נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשמי, רואים אותה כאילו הומצאה דין גם **בלא חתימה על אישור מסירה**". המאשימה הפנתה ל"נוול שליחת מכתב ידוע בתביעות י-ם" מיום 1.6.2021 שבו ציון, כי מכתב הידוע נשלח לכתובת הנאשם המופיעה במערכות המשטרה, על-גבי המעטפה מודבקת מדבקה עם מספר משלוח למעקב של דואר ישראל, מודבק שובר דואר הנושא את אותה מדבקה, והמעטפה מועברת לשילחה. ציון כי **"למייב ידיעתי מדובר במאות אלפיים של מכתבים הנשלחים לחשודים, כמעט בודדים ולא נתען שלא התקבלו מכתבים"** (סעיף 6 לנוהל).

אלא שההתביעה מחמיצה את העיקר. לשון הסעיף מורה **"נשלחה הודעה"** - דהיינו, על המאשימה להוכיח כי ההודעה נשלחה. לא עונדת לה חזקת התקינות המינימלית בעניין זה, שעה שהוראות החוק ברורות. אין בנוול העבודה של המאשימה לבסס ראייתית את **השלוח**, וכן לא **קיימת "חזקת שליחה"**, אלא **"חזקת מסירה"**, רק אם הוכח **לכתחילה**, שדבר הדואר **נשלח בדואר רשמי**. רק כשהוכחה השליחה, פטורה המאשימה מהוכיח את המסירה, וקיימת **"חזקת מסירה"**. הצעתי לא פעם, לא פעמיים ולא שלוש לאורך השנתיים האחרונים במספר רב של החלטות - לבצע מעקב פשוט אחת לשבוע, אחר אותן דברי דואר ולהדפיס את אישורי המסירה מאתר רשות הדואר. זאת לא עשוה התביעה, ועל כך יש להציג עזרה. הדבר גורם לביטול זמן מיותר לכל המעורבים, וחבל. מכאן, שאני מקבל את טענת הנאשם, כי לא קיבל את מכתב הידוע האחרון שהודיע על פתיחת התיק מחדש. כמובן שלשיתי, אין מקום לעורר **"שמעוע בדיעד"** שעה שכותב אישום תלוי ועומד. אך טענה זו היא ספיקת אייננה העיקר.

בבאו של בית המשפט לבחון טענה של הגנה מן הצדק, בדבר התנהלות קשה של התביעה, שנטען כי יורדת לשורש הגינויו של ההליך המשפטי, עליו להפעיל מבחן תלת-שלבי שנקבע בע"פ 4855/02 **מ"י נ' בורוביץ'** (מיום 31.3.2005), עליו עמד בית המשפט ברע"פ 1611/16 **מ"י נ' ורדט** (יום 31.10.2018) בפסקה 60:

"חידוש נוסף ועיקרי בהלכת בורוביץ' נגע להבנית מלאכת האיזון בין השיקולים השונים באמצעות מבחן תלת-שלבי, כאשר כל נדבר בניו על גבו של הקודם לו במצטבר - **בשלב הראשון** בוחן בית המשפט את הפגמים שנפלו בהליך ואת עצמתם; **בשלב השני** נבחנת השאלה האם בקיים ההליך הפלילי חרף הפגמים הנ"ל יש ממשום פגעה בתחוצות הצדקה והגינויו ובשלב השלישי מעניק בית המשפט את הסعد ההולם המאזן כראוי בין השיקולים, האינטרסים והערכים העיקריים בסוד ההליך הפלילי, לבין הפגמים שנפלו בהליך" (פסקה 60).

ישום המבחן התלת-שלבי במרקנו מחייב את המסקנות הבאות:

אשר לשלב הראשון - מצאתי כי נפלו פגמים בהתנהלות המאשימה בהיבטים הבאים:

א. חוסר הצדקה לפתח התיק מספר חדשים לאחר סיגרתו, למרות שלכתחילה, ההחלטה לסגור את התיק התקבלה לאחר התייעצות בין **שלושה** טובעים כעולה מתיק התביעה בשל שיקולים ראייתיים;

ב. השינוי הלא מוסבר בין החלטת ראש היחידה לפתח מחדש את התיק ביום 7.11.2017 לבין מועד משלוח מכתב הידוע רק שנה לאחר מכן ביום 5.11.2018;

ג. אי-קיים חובת הידוע והשימוש טרם הגשת כתוב האישום, שכן לא הוכח כי המכתב אכן נשלח בדואר רשמי, עמוד 4

ובוודאי שלא הוכח כי התקבל אצל הנאשם.

אשר לשלב השני - בהתחשב בערכים של ודאות והסתמכות על הבטחה שלטונית שנפגעו בשל התנהלות המאשימה שתוארה לעיל, בהחלט ניתן לומר כי מתקיימת פגיעה בתחושות הצדוק וההגינות, תוך פגעה בערך החוקתי של הליך הוגן ונאות. לא סברתי, כי נסיבות ביצוע העבירה הוא במידרג חומרה שיש בו להצדיק את התנהלות המאשימה ובוודאי שאין בהן להטות את הcpf לטובות פתיחת התקיק מחדש נוכח השינוי שחל.

אשר לשלב השלישי - נוכח עומק הפגיעה בתקינות ההליך הפלילי, אין מנוס מלhortot ul bitor l'etulat haishom, cfi shani mohra, mkoach seif 150 lahsd'f.

תיק התביעה ותיק החקירה יוחזר למאשינה.

נא לשלוח לצדים.

ניתנה היום, ו' אב תשפ"א, 15 יולי 2021, בהעדר הצדדים.